

# Handlingsplan 2023-24

Upprättad av strategirådet för kommunerna i Västerbottens  
gemensamma digitalisering 2023

Fastställd av kommunchefforum 30 november 2023

## Inledning

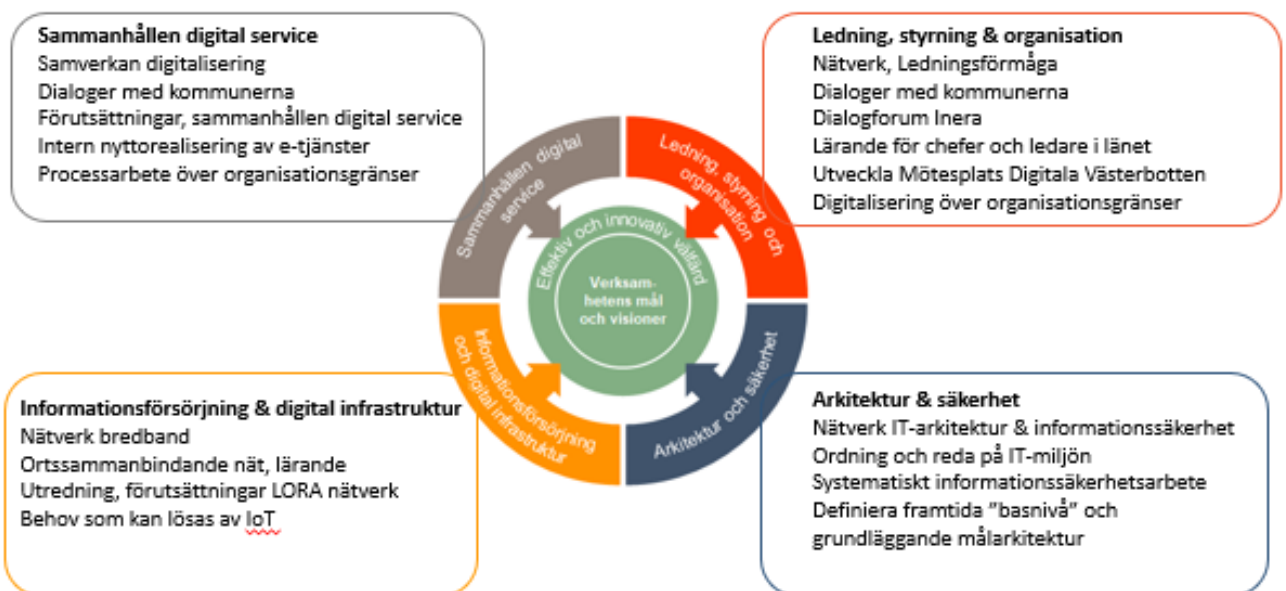
Handlingsplanen är en konkretisering av strategirådets strategiska verksamhetsplan 2023-25. Inriktning och struktur utgår från SKR:s strategi [Utveckling i en digital tid](#). Strategin indelas i fyra målområden med totalt 16 formulerade mål.

För att harmonisera med SKR:s strategi är handlingsplanen indelad efter strategins fyra målområden;

- Ledning, styrning och organisation
- Arkitektur och säkerhet
- Informationsförsörjning och digital infrastruktur
- Sammanhållen digital service

Under respektive målområde definieras de delområden kommunerna gemensamt ska arbeta med under kommande år. För varje delområde beskrivs aktiviteter och vilka mål i strategin de knyter an till. De utmaningar som adresseras inom varje målområde sammanfattas på slutet.

## Översikt över handlingsplanens målområden och aktiviteter



## Förutsättningar för handlingsplanens genomförande

En grundförutsättning för realiserandet av handlingsplanens aktiviteter är en fungerande samverkansstruktur i länet. För att nyttohemtagning ska ske behöver kommunerna bidra aktivt både i dialogen avseende önskat utvecklingsarbete och med resurser i projekt där aktiviteter som stöttar utvecklingen sker. Samt ha en lojalitet till gemensamma arbetssätt och ramverk. Strukturer och arbetssätt för arbetet i samverkan beskrivs i verksamhetsplanen.

# 1 Ledning, styrning och organisation

## 1.1 Regional samverkan, samordning samt ledningsförmåga

### 1.1.1 Utmaning

För att klara välfärdsuppdraget behöver kommunerna samordna sig mer kring digitaliserad välfärd. Samverkansstrukturen behöver fördjupas för att klara sådant som gemensamma processer och resursallokering. Ledningsförmåga enskilt och tillsammans behöver också förstärkas.

### 1.1.2 Mål

*2023-24 Utveckla regional samverkan genom att: <sup>1</sup>*

- Varje kommun har representation i nätverk för ledningsförmåga
- Nätverksaktiviteter inom förändringslednings-/omställningsförmåga, den stödpalett som behövs för att stärka den och hur utveckling av förmåga/kompetens kan ske enskilt och tillsammans.
- Ha dialogmöten med kommunerna för förståelsen kring utmaningar och behov och förtydliga nyttan med gemensam samverkansstruktur och regionala utvecklingsarbetet inom digitalisering.
- Samordna regionala dialoger mellan Inera & länets kommuner med olika fokusområden.
- Erbjud lärande – Digital kompetens för chefer och ledare. Samverkan kring deltagande i och nyttohemtagning från ledarutbildning, som i sin tur ska stödja en stärkt ledningsförmåga.
- Påbörja utvecklingen av konferensen Mötesplats Digitala Västerbotten till en plattform för förnyelse och förändring i länet och dra nytta av den som motivationsstärkare för samverkan.
- Identifiera processer värdeskapande att digitalisera och bemanna över kommungränser, (exempelvis bygglovshandläggning) inom en delregion. Resurssätta utveckling av arkitektur, arbetssätt och stöd för både beslutsförmåga och effekthemtagning i samverkan.

## 2 Arkitektur och säkerhet

### 2.1 Informationssäkerhet

#### 2.1.1 Utmaning

Många kommuner i länet har fortfarande inget systematiskt informationssäkerhetsarbete på plats. Det är både en risk för den egna kommunen och en förhindrande faktor för samverkan.

#### 2.1.2 Mål

*2023-24 Utveckla regional samverkan genom att: <sup>2</sup>*

- Varje kommun är representerad i nätverk för informationssäkerhet.
- Tillsammans i nätverket arbeta med systematiskt informationssäkerhetsarbete med MSB:s metodstöd som grund. Under perioden arbeta med det första metodsteget av fyra "identifiera och analysera" den egna organisationens verksamhet och omvärld.

---

<sup>1</sup>

Bidrar till M1 under Ledning, styrning och organisation” *Ledarskap, styrning och organisation främjar förnyelse och utveckling i en digital tid.*”

<sup>2</sup> Bidrar till M8 under Arkitektur och säkerhet. *”Arbetet med informationssäkerhet sker systematiskt och riskbaserat.”*

## 2.2 Kompetens IT-arkitektur

### 2.2.1 Utmaning

Enbart kustkommunerna har egna IT-arkitekter. De flesta kommuner har också stora utmaningar med sin IT-arkitektur. Detta hämmar förmågan att innovera/verksamhetsutveckla och öka effektivitet och/eller kvalitet i kommunernas verksamhet. En bristfällig arkitektur öppnar också för svårupptäckta säkerhetsrisker vilket kan bli förödande i kombination med kommunernas ökade beroende av digitala lösningar i sin verksamhet.

### 2.2.2 Mål

*2023-24 Utveckla regional samverkan genom att:*<sup>3</sup>

- Varje kommun har representation i samverkansstrukturen inom området IT-arkitektur.
- Samspela med länets representant i Ineras arkitekturråd.
- Ha gemensamt arbete med kartläggning av prioriterade informationsmängder.
- Formulera gemensam önskvärd basnivå för digitalisering i kommunerna, där arkitektur och säkerhet är en delmängd i detta. Basnivån kan fungera som målarkitektur. Den ska både kunna stödja gemensamma målbilder, vara en hjälp vid prioritering vad som behöver resursättas och bidra till att möta upp mot nya lagkrav, såsom exempelvis NIS 2.

## 3 Informationsförsörjning och digital infrastruktur

### 3.1 Mjuk och hård digital infrastruktur

#### 3.1.1 Utmaning

Tillgången till robust digital infrastruktur är en grundförutsättning för Västerbottens digitalisering. Det innefattar fysisk infrastruktur med möjlighet till exempelvis reservförbindelser och mjuk infrastruktur som standarder och grundläggande tjänster. I det senare ingår informationssystem och interoperabilitet (samspel) mellan system på alla nivåer, tillgång till data och plattformar för att tillgängliggöra, dela och utbyta data. Så även komponenter som kan möjliggöra samspel mellan hård och mjuk infrastruktur som sensorer och sensornätverk. Här har utvecklingen kommit olika långt, vilket begränsar utveckling som skulle kunna ske inom länet för både kommuner och företag.

#### 3.1.2 Mål

*2023-24 Utveckla regional samverkan genom att:*<sup>4</sup>

- Varje kommun har representation i samverkansstrukturen inom området bredband.
- Fortsatt utbyggnad och utveckling av det fasta och mobila bredbandsnätet för ökad tillgänglighet, robusthet, högre prestanda och kvalitet.
- Utforska förutsättningar för LORA-nätverk i länet och andra möjligheter för att skapa, tillhandahålla och dela data på ett hållbart sätt.
- Etablera gemensamma ramverk som underlättar och påskyndar organisationers förmåga att driva digitalisering, exempelvis arkitektur och mjuk infrastruktur.
- Dra nytta av förstudien RIOT för att identifiera verksamhetsbehov som kan lösas av IOT.

---

<sup>3</sup> Bidrar till M15 inom Sammanhållen digital service. *”Gemensamma krav ställs vid utveckling och upphandling av digitala lösningar.”*

<sup>4</sup> Bidrar till M12 inom Informationsförsörjning och digital infrastruktur. *”En digital infrastruktur möjliggör informationsutbyte inom offentlig sektor och mellan offentlig och privat sektor.”*

## 3.2 Säker digital kommunikation

### 3.2.1 Utmaning

Säker digital kommunikation (SDK) skapar förutsättningar för säker och enhetlig hantering av känslig information. Arbete med att utveckla tjänsten pågår av Inera som ska lämna över tjänsten till DIGG våren 2024. Stöd för införande och lärande behövs för länets kommuner.

### 3.2.2 Mål

*2023-24 Utveckla regional samverkan genom att:*<sup>5</sup>

- Varje kommun har representation i samverkansstrukturen inom området Säker digital kommunikation.
- Bedriva kunskaps- och erfarenhetsutbyte inom för kontaktpersoner för området Säker digital kommunikation i länets kommuner, både de som väljer Ineras lösning SDK respektive med kommuner som önskar en alternativ lösning med större funktionalitet.

## 4 Sammanhållen digital service

### 4.1 Sammanhållen service

#### 4.1.1 Utmaning

Samverkan kring utvecklingen av e-tjänster har varit framgångsrik i länet. Men, informationsöverföringen mellan e-tjänsterna och verksamhetssystem har inte digitaliserats i samma takt vilket medfört manuell hantering, dubbelarbete och utmaningar vid leverans av sammanhållna digitala tjänster i samverkan med andra offentliga aktörer. Så också i flödet mellan medborgare/företag och i den egna organisationen. Dessutom kan nyttan av exempelvis automation av processer kopplat till e-tjänsten bli för liten för att en enskild liten kommun ska välja att göra den investeringen. Kompetensbrist gör det också svårare att bemanna tjänster som ska levereras av de enskilda kommunerna. Därför behövs stöd att fortsätta digitalisera och bedriva processer för samhällsservice men även intern administration över organisationsgränserna.

#### 4.1.2 Mål

*2023-24 Utveckla regional samverkan genom att:*<sup>6</sup>

- Stärka förutsättningar för sammanhållna digitala tjänster via aktuella projekt
- Utifrån behov som identifieras i olika forum (nätverksträffar, dialogforum med Inera och dialoger med enskilda kommuner) fortsätta arbete med "huret", att automatisera informationsöverföring mellan e-tjänster och verksamhetssystem
- Resurssätta framtagandet av arbetsmodeller för sammanhållen digital service inom områden som kluster av kommuner vill arbeta med att bedriva och bemanna över organisationsgränserna

---

<sup>5</sup> Bidrar till M12 inom Informationsförsörjning och digital infrastruktur. *"En digital infrastruktur möjliggör informationsutbyte inom offentlig sektor och mellan offentlig och privat sektor."*

<sup>6</sup> Bidrar till M13 inom Sammanhållen och digital service. *"Det finns samverkande processer för digital service med utgångspunkt i invånarnas och medarbetarnas behov."*

## Referenser

SKRs strategi Utveckling i en digital tid.

<https://skr.se/download/18.45167e4317e2b341b24dc934/1643025710932/Utveckling%20i%20en%20digital%20tid%2020190620.pdf>

Regional digitaliseringsstrategi, RDS

[Regional digitaliseringsstrategi Vasterbotten 2022-2030.pdf \(regionvasterbotten.se\)](#)

Förstudien Samverkan digital infrastruktur.

<https://regionvasterbotten.se/naringsliv-och-samhallsbyggnad/nytankande/digitalisering/utvecklingsinsatser-digitalisering/nationell-forvaltningsgemensam-digital-infrastruktur-samverkan-pa-regional-niva>

Adda Projektet Digital mognad.

[Kompetensforum — Adda](#)

Svenskt ramverk för digital samverkan

<https://www.digg.se/utveckling-av-digital-forvaltning/svenskt-ramverk-for-digital-samverkan>

SKR Klassa, informationsklassning.

<https://skr.se/skr/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/arkitektursakerhet/informationssakerhet/klassinformationsklassning.7558.html>

SKR Informationssäkerhet i kommuner och regioner.

<https://skr.se/skr/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/arkitektursakerhet/informationssakerhet.1238.html>

Projektet Vägledande principer för e-tjänster och verksamhetsutveckling.

<https://regionvasterbotten.se/naringsliv-och-samhallsbyggnad/nytankande/digitalisering/utvecklingsinsatser-digitalisering/vagledande-principer-for-e-tjanster-och-verksamhetsutveckling>

Projektet Arkinera.

<https://regionvasterbotten.se/naringsliv-och-samhallsbyggnad/nytankande/digitalisering/utvecklingsinsatser-digitalisering/arkinera-digital-arkitektur>

Inera Gemensam arkitektur

<https://www.inera.se/tjanster/gemensam-arkitektur/>

Inera Säker digital kommunikation

[Säker digital kommunikation - Inera](#)

Ena – Sveriges digitala infrastruktur

<https://www.digg.se/utveckling-av-digital-forvaltning/digital-infrastruktur>